

Objaśnienie do wniosku

[1] Z wnioskiem o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach występuje podmiot planujący podjęcie realizacji przedsięwzięcia, co oznacza, że wnioskodawca nie musi się legitymować żadnym tytułem prawnym do nieruchomości, na której zamierza realizować przedsięwzięcie. Należy jednak zwrócić uwagę, że poza wnioskodawcą status strony w postępowaniu administracyjnym mają wszystkie podmioty mające interes prawny (zob. art. 28 k.p.a.), a więc przede wszystkim właściciele i użytkownicy wieczystości nieruchomości położonych w bezpośrednim sąsiedztwie zamierzonego przedsięwzięcia, które są narażone na jego oddziaływanie. W przypadku przedsięwzięć, dla których zgodnie z ustawą z 26 marca 1982 r. o scalaniu i wymianie gruntów (tekst jedn. Dz. U. z 2003 r. Nr 178, poz. 1749 ze zm.) jest wymagana decyzja o zatwierdzeniu projektu scalenia lub wymiany gruntów, postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach wszczyna się z urzędu. Organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest obowiązany, za zgodą strony, na rzecz której decyzja została wydana, do przeniesienia tej decyzji na rzecz innego podmiotu, jeżeli przyjmuje on warunki zawarte w tej decyzji.

[2] Wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach składa się, co do zasady, do właściwego ze względu na położenie nieruchomości wójta (burmistrza, prezydenta miasta) za pośrednictwem odpowiedniej jednostki organizacyjnej urzędu gminy (urzędu miasta), np. referatu komunalnego, ochrony środowiska i zagospodarowania przestrzennego. W przypadku przedsięwzięć wykraczających poza granice jednej gminy organem właściwym rzeczowo jest wójt (burmistrz, prezydent miasta) tej gminy, na której znajduje się największa część terenu, na którym ma być zlokalizowane przedsięwzięcie, w porozumieniu z wójtami (burmistrzami, prezydentami miast) pozostałych zainteresowanych gmin. Podobne rozwiązanie zostało przewidziane w przypadku przedsięwzięć wykraczających poza obszar jednego województwa, gdzie decyzje wydaje regionalny dyrektor ochrony środowiska.

Artykuł 75 ust. 1 ustawy z 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ochronie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz o ocenach oddziaływania na środowisko (Dz. U. z 2013 r., poz. 1235 ze zm.) określa, że w zależności od rodzaju planowanego przedsięwzięcia właściwym organem w sprawie może być również:

1) regionalny dyrektor ochrony środowiska (przedsięwzięcia mogące zawsze znacząco oddziaływać na środowisko w zakresie realizacji: a) dróg, b) linii kolejowych, c) napowietrznych linii elektroenergetycznych, d) instalacji do przesyłu ropy naftowej, produktów naftowych, substancji chemicznych lub gazu, e) sztucznych zbiorników wodnych, f) obiektów jądrowych, g) składowisk odpadów promieniotwórczych; inwestycji w zakresie przedsięwzięcia realizowanych na terenach zamkniętych; przedsięwzięcia realizowane na obszarach morskich; zmiany lasu, niestanowiącego własności Skarbu Państwa, na użytek rolny; przedsięwzięcia polegające na realizacji inwestycji w zakresie lotniska użytku publicznego w rozumieniu przepisów ustawy z 12 lutego 2009 r. o szczególnych zasadach przygotowania i realizacji inwestycji w zakresie lotnisk użytku publicznego, Dz. U. Nr 42, poz. 340 ze zm.; inwestycje w zakresie terminalu; inwestycje związane z regionalnymi sieciami szerokopasmowymi; przedsięwzięcia polegające na realizacji inwestycji w rozumieniu przepisów ustawy z 8 lipca 2010 r. o szczególnych zasadach przygotowania do realizacji inwestycji w zakresie budowli przeciwpowodziowych, Dz. U. Nr 143, poz. 963 ze zm.),

2) Generalny Dyrektor Ochrony Środowiska (budowa obiektu energetyki jądrowej i inwestycji towarzyszących realizowana na podstawie ustawy z 29 czerwca 2011 r. o przygotowaniu i realizacji inwestycji w zakresie obiektów energetyki jądrowej oraz inwestycji towarzyszących, Dz. U. Nr 135, poz. 789 ze zm.),

3) starosta (scalanie, wymiana lub podział gruntów) lub

4) dyrektor regionalnej dyrekcji Lasów Państwowych (zmiany lasu, stanowiącego własność Skarbu Państwa, na użytek rolny).

[3] Wniosek o ustalenie środowiskowych uwarunkowań musi spełniać przede wszystkim wymagania określone w art. 63 § 2 k.p.a., a więc zawierać co najmniej oznaczenie wnioskodawcy, jego adres oraz treść żądania, którym jest ustalenie środowiskowych uwarunkowań realizacji określonego przedsięwzięcia, co jest niezbędne do realizacji dalszych etapów procesu inwestycyjno-budowlanego.

[4] Uzyskanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach jest wymagane dla planowanych:

1) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko;

2) przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko.

Zgodnie z art. 3 ust. 1 pkt 13 u.u.i.ś "przedsięwzięcie" oznacza zamierzenie budowlane lub inną ingerencję w środowisko polegającą na przekształceniu lub zmianie sposobu wykorzystania terenu, w tym również na wydobywaniu kopalin. W literaturze wskazuje się, że tak rozumiane pojęcie przedsięwzięcia należy utożsamiać ze zmianą sposobu zagospodarowania terenu wymagającą ustalenia warunków zabudowy i zagospodarowania terenu w rozumieniu art. 39 u.p.z.p. (K. Gruszecki, Komentarz do ustawy z dnia 3 października 2008 r. o udostępnianiu informacji o środowisku i jego ocenie, udziale społeczeństwa w ochronie środowiska oraz ocenach oddziaływania na środowisko, Lex/el., teza 4 do art. 71; zob. wyrok NSA z 7 października 2005 r., II OSK 89/05, LexisNexis nr 2128845).

Rodzaje przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko oraz mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, a także przypadki, gdy zmiany dokonywane w obiektach są kwalifikowane jako takie przedsięwzięcia, są określone w rozporządzeniu Rady Ministrów z 9 listopada 2010 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko (Dz. U. Nr 213, poz. 1397 ze zm.).

[5] W ramach postępowania w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach organ właściwy do wydania tej decyzji przeprowadza ocenę oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko. Przeprowadzenie takiej oceny jest wymagane w przypadku planowanych: 1) przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko, 2) przedsięwzięć mogących potencjalnie znacząco oddziaływać na środowisko, a także jeżeli organ właściwy do wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach stwierdzi w drodze postanowienia obowiązek jej przeprowadzenia. Sporządzenie raportu jest wymagane w przypadku przedsięwzięć wymienionych w § 2 rozporządzenia, natomiast może być wymagane w przypadku przedsięwzięć wymienionych w § 3 rozporządzenia.

[6] Postępowanie w sprawie wydania decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach poprzedza uzyskanie innych decyzji, które są wymagane w procesie inwestycyjno-budowlanym, wymienionych w art. 72 u.u.i.ś (m.in. decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowania terenu, decyzji o pozwoleniu na budowę, decyzji o zatwierdzeniu projektu budowlanego, decyzji o pozwoleniu na wznowienie robót budowlanych oraz decyzji o pozwoleniu na zmianę sposobu użytkowania obiektu budowlanego lub jego części). Celem postępowania jest zidentyfikowanie zagrożeń dla środowiska oraz stworzenie rozwiązań minimalizujących szkodliwy wpływ przedsięwzięcia na środowisko.

[7] Raport o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko ma charakter dokumentu prywatnego inwestora będącego dowodem w postępowaniu administracyjnym. Jego zakres

przedmiotowy został szczegółowo określony w art. 66 u.u.i.ś., choć należy wskazać, że zakres ten powinien być również dostosowany do charakteru i wielkości oddziaływania zamierzonego przedsięwzięcia na środowisko (wyrok WSA w Warszawie z 20 grudnia 2005 r., IV SA/Wa 1745/05, LexisNexis nr 1254015). W przypadku stwierdzenia obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia przez właściwy organ (zob. komentarz [5]) organ ten określa zakres raportu, mogąc przy tym odstąpić od niektórych wymagań co do zawartości raportu, jak również wskazać pewne dodatkowe elementy (zob. art. 68 ust. 2 u.u.i.ś.).

W orzecznictwie wskazuje się, że autor raportu powinien posiadać specjalistyczną wiedzę z zakresu odpowiadającego realizowanemu przedsięwzięciu (nie musi być biegłym w rozumieniu Kodeksu postępowania administracyjnego), a także że może to być pracownik podmiotu, w którym jest zatrudniony również pełnomocnik reprezentujący wnioskodawcę w postępowaniu, dla potrzeb którego został sporządzony raport (wyrok WSA w Warszawie z 9 lipca 2007 r., IV SA/Wa 15/07, CBOSA).

[8] W przypadku przedsięwzięć mogących zawsze znacząco oddziaływać na środowisko wnioskodawca, składając wniosek o wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach, może zamiast raportu o oddziaływaniu przedsięwzięcia na środowisko złożyć kartę informacyjną przedsięwzięcia wraz z wnioskiem o ustalenie zakresu raportu. Karta informacyjna przedsięwzięcia to dokument zawierający podstawowe informacje o planowanym przedsięwzięciu, w tym w szczególności dane określone w art. 3 ust. 1 pkt 5 u.u.i.ś., tj. o:

- 1) rodzaju, skali i usytuowaniu przedsięwzięcia,
- 2) powierzchni zajmowanej nieruchomości, a także obiektu budowlanego oraz dotychczasowym sposobie ich wykorzystywania i pokryciu nieruchomości szatą roślinną,
- 3) rodzaju technologii,
- 4) ewentualnych wariantach przedsięwzięcia, przy czym w przypadku drogi w transeuropejskiej sieci drogowej każdy z analizowanych wariantów drogi musi być dopuszczalny pod względem bezpieczeństwa ruchu drogowego,
- 5) przewidywanej ilości wykorzystywanej wody, surowców, materiałów, paliw oraz energii,
- 6) rozwiązaniach chroniących środowisko,
- 7) rodzajach i przewidywanej ilości wprowadzanych do środowiska substancji lub energii przy zastosowaniu rozwiązań chroniących środowisko,
- 8) możliwym transgranicznym oddziaływaniu na środowisko,
- 9) obszarach podlegających ochronie na podstawie ustawy z 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, znajdujących się w zasięgu znaczącego oddziaływania przedsięwzięcia,
- 10) wpływie planowanej drogi na bezpieczeństwo ruchu drogowego w przypadku drogi w transeuropejskiej sieci drogowej.

Choć ustawa nie wskazuje, jakie informacje powinny być zawarte we wniosku o określenie zakresu raportu, to wydaje się, że powinny to być te wszystkie elementy, które są niezbędne do wydania postanowienia o obowiązku przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko, a więc uwarunkowania wymienione w art. 63 ust. 1 pkt 1-3 u.u.i.ś. (zob. K. Gruszecki, Komentarz..., teza 2 do art. 68).

[9] W zależności od stopnia zurbanizowania terenu i struktury władania gruntów mapy ewidencyjne są sporządzane w skalach 1:500, 1:1000, 1:2000 lub 1:5000. Kopia mapy ewidencyjnej, a więc jej komputerowy wydruk opatrzonej stosowną klauzulą, jak również wypis z ewidencji gruntów, są udostępniane przez właściwego starostę na zasadach określonych w § 51 i n. rozporządzenia Ministra Rozwoju Regionalnego i Budownictwa z 29 marca 2001 r. w sprawie ewidencji gruntów i budynków (Dz. U. Nr 38, poz. 454).

Choć określenie przewidywanego obszaru oddziaływania przedsięwzięcia należy do inwestora, to w literaturze panuje zgodność, że oddziaływanie konkretnego przedsięwzięcia nie może być traktowane wyłącznie jako przekroczenie obowiązujących standardów emisyjnych lub jakości środowiska (K. Gruszecki, komentarz do art. 73, teza 4), a jego zasięgu nie można ograniczać jedynie do nieruchomości bezpośrednio sąsiadujących (Ustawa o planowaniu..., red. Z. Niewiadomski, s. 405-406). Należy również zauważyć, że określenie zasięgu oddziaływania przedsięwzięcia nie może przesądzać o tym, kto jest stroną takiego postępowania (zob. wyrok WSA w Gliwicach z 28 stycznia 2010 r., II SA/GI 945/09, LexisNexis nr 2242503).

[10] W przypadku przedsięwzięć, dla których organem prowadzącym postępowanie jest regionalny dyrektor ochrony środowiska (zob. komentarz [2]), wymagane jest złożenie wypisu i wyrysu z miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego, jeżeli plan ten został uchwalony, albo informacji o jego braku.

[11] Zgodnie z pkt 45 części I załącznika do ustawy z 16 listopada 2006 r. o opłacie skarbowej (tekst jedn. Dz. U. z 2012 r., poz. 1282 ze zm.) opłata skarbową za wydanie decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia **wynosi 205 zł**. W przypadku przeniesienia decyzji o środowiskowych uwarunkowaniach zgody na realizację przedsięwzięcia na rzecz innej osoby opłata skarbową wynosi 105 zł. Od 1 stycznia 2007 r. opłatę skarbową można uiścić wyłącznie w formie gotówkowej w kasie organu podatkowego lub bezgotówkowo na rachunek tego organu. W przypadku złożenia dokumentu stwierdzającego udzielenie pełnomocnictwa lub prokury należy dodatkowo uiścić opłatę skarbową w **wysokości 17 zł**.